

Startnotitie

BERGEN in de DUINSTREEK

blik op de toekomst

Opdrachtgever: Tjeerd Bosma
Opdrachtnemer: Marleen Wijnker
Opstellers: Marleen Wijnker / Sipke Diepbrink
Datum: 4 september 2013
Versie: 04

Inhoudsopgave

1	Inleiding	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2	Achtergronden	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3	Bestuurlijke opdracht	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4	Uitwerking bestuurlijke opdracht	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5	Projectbeschrijving	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6	Projectorganisatie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
7	Planning en producten	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
8	Budget en inzet ambtelijke uren	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
9	Communicatie en Participatie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
10	Risico's en beheermaatregelen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1 Inleiding

Bergen NH staat voor de vraag of en zo ja op welke wijze de regionale samenwerking vorm krijgt. Samenwerking in de regio is al niet meer weg te denken. Deze notitie richt zich nader op de samenwerking tussen Bergen, Heiloo, Castricum en Uitgeest, in afkorting BUCH.

Bergen heeft een identiteit, die is ontstaan in de historie van de voormalige gemeentes Schoorl, Bergen en Egmond. Vanaf de fusie in 2001 zien we dat - naast gemeenschappelijkheid - ook de afzonderlijke kernen hun eigenheid hebben behouden en daar ook trots op zijn. De betrokkenheid van de inwoners is groot. Dat zien we aan het grote aantal vrijwilligers in o.a. welzijn, zorg, natuur, cultuur en sport.

Het cultuurhistorisch erfgoed, de landschappelijke waarden, de recreatieve mogelijkheden, de voorzieningen zijn niet alleen voor onze inwoners aantrekkelijk. Ook vele dagrecreanten uit de nabije omgeving en toeristen maken hier graag gebruik van.

Tegen deze achtergrond zijn er verschillende trends en ontwikkelingen te benoemen. Hierbij valt te denken aan demografische trends, zoals vergrijzing en ontgroening, digitalisering, schaalvergroting, politiek bestuurlijke veranderingen, decentralisatie, regionalisering, individualisering, globalisering en klimaatverandering.

Onze raad heeft de afgelopen periode in verschillende moties vragen gesteld hoe we met de trends en ontwikkelingen kunnen / moeten omgaan.

In deze notitie gaan wij in hoe wij antwoord geven op de vragen uit de motie gemeentehuis, motie onderzoek samenwerking BUCH-gemeenten en de toekomstvisie.

Deze moties en de door de raad gewenste toekomstvisie kennen raakvlakken en overlappingsen. Hieruit komen drie hoofdvragen voort:

1. Welk toekomstbeeld heeft Bergen?
2. Hoe kunnen wij regionaal samenwerken?
3. Hoe optimaliseren we onze dienstverlening?

Het antwoord op deze vragen schetst het beeld op welke wijze onze organisatie kan worden ingericht, op welke wijze en welk gebied regionaal wordt samengewerkt en wat wij belangrijk vinden om te behouden en versterken.

2 Achtergronden

Toekomstvisie

De gemeenteraad van Bergen heeft aangegeven behoefte te hebben aan een visie voor de lange termijn. Oorspronkelijk was deze gericht op de sociaal demografische ontwikkelingen. In de afgelopen periode is de focus van de gewenste visie verbreed. Het is wenselijk te beschikken over een toekomstvisie voor het bevorderen van de continuïteit en integraliteit van ons beleid en om effectief onze gemeentelijke taak in te vullen.

De toekomstvisie geldt daarbij als toetsingskader en leidraad voor het maken van beleidskeuzes en het vormgeven van die gemeentelijke regiefunctie.

Begin 2013 is het demografisch toekomstbeeld, met de prognoses tot 2040 in beeld gebracht en aan de raad gepresenteerd. Daarnaast bestaat er een economische analyse van de gemeente Bergen en omgeving.

Motie gemeenteraden BUCH

De gemeenteraden van Heiloo, Castricum, Uitgeest en Bergen (BUCH-gemeenten) hebben een motie aangenomen die de colleges oproept onderzoek te doen naar samenwerking, niet zijnde een bestuurlijke fusie. De colleges hebben op 28 mei ingestemd met de bestuursopdracht naar een verdere verkenning van de samenwerking tussen de vier gemeenten.

Motie gemeentehuis

Daarnaast is door de gemeenteraad van Bergen op 20 juni 2013 een motie aangenomen aangaande het gemeentehuis en de huisvesting van de ambtelijke organisatie. De motie roept het college op om met een startnotitie te komen die aangeeft:

- hoe het onderzoek naar samenwerking tussen de BUCH-gemeenten vormgegeven wordt
- hoe onderzocht wordt om de dienstverlening in de richting van burgers zo optimaal mogelijk georganiseerd kan worden. Hierbij is het uitgangspunt dichtbij & digitaal
- hoe onderzocht wordt om de raad & commissie in de kernen te kunnen laten vergaderen

3 Bestuurlijke opdracht

De motie 20 juni 2013 roept feitelijk het college op onderzoek te doen naar het aanpassen van de gemeentelijke organisatie aan het huidige tijdsbeeld.

Het lijkt een paradox; aan de ene kant is schaalvergroting, o.a. door middel van samenwerking tussen gemeenten, noodzakelijk om de vragen die op de gemeenten afkomen adequaat te kunnen beantwoorden en minder kwetsbaar te zijn in de uitvoering. Aan de andere kant is er vraag naar een betere dienstverlening voor burgers en ondernemers met als kern: dichtbij & digitaal. Bij de bespreking van de motie is door verschillende raadsleden een mogelijke oplossing van deze paradox gesuggereerd. Bekijk/onderzoek of het mogelijk is een ambtelijke en bestuurlijke organisatie in te richten die niet meer afhankelijk is van 1 kantoorlocatie maar die meer in de kernen wordt georganiseerd en gehuisvest.

4 Uitwerking bestuurlijke opdracht

Er is voor gekozen om de uitvoering van de moties onder te brengen binnen één interne projectorganisatie. Deze organisatie moet goed afgestemd zijn met de regionale projectorganisatie die is opgezet om het onderzoek uit te voeren naar de BUCH-gemeenten en de mogelijke implementatie binnen de gemeente Bergen.

Naast de raakvlakken tussen de beide moties is er ook een groot overlap met de reikwijdte en aandachtsgebieden binnen de toekomstvisie.

Oorspronkelijk ging het plan van aanpak voor de toekomstvisie uit van het formuleren van scenario's die aan de gemeenteraad ter vaststelling zouden worden voorgelegd. Het focussen op verschillende scenario's doet echter geen recht aan de wens om uit te gaan van de bestaande kracht van de gemeente en om mogelijkheden in de toekomst optimaal te benutten. Een ander nadeel van het werken met scenario's is dat er altijd mensen zijn die zich niet in de uitkomst kunnen vinden. De focus ligt dan onvoldoende op wat onze gemeenschappelijke inzet is, vanuit welke waarden we willen leven en waar we ons in de toekomst voor willen inzetten.

Het antwoord op de vragen in de moties moet juist antwoord geven op wat ons verbindt en geeft ook onze gezamenlijke kracht en onze gedeelde waarden.

Omdat de toekomstvisie ingaat op de vraag waar onze kracht ligt en welke waarden wij willen behouden en versterken, kiezen we ervoor ook de toekomstvisie onder te brengen binnen de uitvoering van de bestuursopdracht, waarbij dus afgeweken wordt van het komen tot verschillende scenario's. In plaats daarvan wordt de focus gelegd op gedeelde waarden, idealen en ambities.

5 Projectbeschrijving

Het verzamelen van gegevens om de moties te kunnen beantwoorden en een visie voor onze gemeente te kunnen formuleren doen we op drie manieren:

1. Documentenonderzoek: via bestaande vastgestelde documenten kan een aantal gemeenschappelijke waarden worden benoemd.
2. Digitale consultatie: via internet wordt naar het voorbeeld van DorpenDuin inwoners gevraagd mee te denken over het antwoord op de drie vragen.
3. Individuele interviews: elke medewerker krijgt de opdracht om met een vooraf vastgestelde vragenlijst iemand uit het netwerk te interviewen die woont of werkt in de gemeente Bergen. Zo worden er meer dan 250 interviews afgenomen en wordt gelijk invulling gegeven aan de wens van de raad om de dienstverlening dichtbij inwoners te organiseren. Het beantwoorden van deze vragen wordt ook via internet publiek toegankelijk.

Daarnaast worden de interviews aangevuld met gesprekken met stakeholders/belanghebbenden. Hierbij valt te denken aan onderwijsinstellingen, raadsleden, bewonersverenigingen.

Belangrijk om te melden is dat de werkwijze ongeveer gelijk is met de uitwerking van de bestuursopdracht met betrekking tot de samenwerking met de BUCH-gemeenten.

6 Projectorganisatie

De projectgroep rapporteert en legt verantwoording af aan het bestuurlijk team.

Dit team bestaat uit;

Aletta Hekker	wethouder
Alwin Hietbrink	wethouder
Wim Bierman	directeur
Tjeerd Bosma	afdelingshoofd Ontwikkeling, tevens projectlid regionale BUCH-projectgroep
Thecla Engelsbel	assistent gemeentesecretaris

De projectgroep die zich richt op het uitwerken van de drie moties bestaat uit:

Marleen Wijnker:	regionaal relatiebeheer, projectlid regionale deelprojectgroep BUCH-gemeenten inventariseren scenario's samenwerkingsmogelijkheden
Sipke Diepbrink:	intern proces coordinator
Laureen Hulskamp:	coördinatie stakeholders sociaal domein
Pieter Korstanje:	coördinatie stakeholders ruimte
Daphne van Gelderen:	coördinatie bewonersverenigingen
Lucien van der Plaats:	coördinatie communicatie
Dorianne Romeijn:	coördinatie jeugd
Saskia Bijpost:	coördinatie algemeen

De projectgroep rapporteert in het bestuurlijk team over de voortgang. In de vakcommissie regionale samenwerking rapporteert de bestuurlijk verantwoordelijk wethouder over de voortgang (proces en inhoud).

Vakcommissie gemeentehuis

Omdat de motie gemeentehuis wordt opgepakt binnen deze onderzoeksopdracht wordt voorgesteld om ook de uitwerking van deze motie te bespreken in de vakcommissie regionale samenwerking.

Naast de vaste samenstelling van de projectgroep zal, indien noodzakelijk, een beroep gedaan worden op collega's binnen de gemeentelijke organisatie. Daarmee is de projectorganisatie flexibel.

Regionale projectstructuur

Van belang voor het beantwoorden van de drie hoofdvragen in deze startnotitie is ook de input die wordt geleverd vanuit de bestuursopdracht naar samenwerkingsmogelijkheden voor de BUCH-gemeenten. Dit traject ken hetzelfde tijdsplan als dit project en praktisch en inhoudelijk is het dan ook wenselijk deze samen te laten lopen.

Binnen het BUCHonderzoek zijn vier deelprojecten beschreven.

- 1: inventarisatie en scenario's van samenwerkingsmogelijkheden: onderdeel hiervan is ook een visie te omschrijven.
- 2: pilot Klant Contact Centrum
- 3: pilot organisatieontwikkeling
- 4: pilot groen en grijs

Met name die eerste regionale projectopdracht leidt tot een overkoepelende visie en een advies over samenwerkingsmogelijkheden. De uitkomsten van het eerste deelproject wordt een belangrijk onderdeel van de vraagstukken waar de gemeenteraad van Bergen voor staat.

Bij de laatste drie projecten (pilot KCC, organisatieontwikkeling, groen en grijs) wordt onderzocht op welke onderdelen op korte termijn de samenwerking kan worden gezocht. De resultaten van deze drie deelprojecten is van invloed op dit traject.

Voorgaande houdt in dat er tussen het regionale traject en het Bergense traject veel samenhang zit en afstemming en coördinatie de grootste uitdaging is voor het opleveren van beide projectresultaten.

Projectresultaat BUCH-projectgroep

Vanuit de bestuursopdracht wordt gewerkt naar het opleveren van een (tussen)rapportage in januari. Dit document zal afzonderlijk aan u worden aangeboden, maar de inhoud daarvan heeft wel gevolgen voor het beantwoorden van het totaalproduct van deze projectopdracht.

7 Planning en producten

Maand	Activiteit	Actoren	Product
Augustus	Startnotitie schrijven	Projectleider, pfo	Concept startnotitie
3 september 2013	Startnotitie in college	College	Startnotitie
10 september 2013	Startnotitie bespreken in vakcie regionale samenwerking	Delegatie raadsleden/cieleden	Presentatie startnotitie
November 2013	Vaststellen startnotitie raad		
September-oktober	Vorbereiden onderzoek voor input eindproduct: met name aandacht voor vraagstelling.		Aandachtspunt: het veldonderzoek wordt reeds verricht voordat besluitvorming over de startnotitie heeft plaatsgevonden.
November-december-medio januari	Onderzoek verrichten: -interviews -digitaal -documentenonderzoek		

Februari	Opleveren 1 ^e analyse onderzoek		
Februari/maart	Helderheid over verdere voortgang en planning		

8 Budget en inzet ambtelijke uren

Naast inzet van ambtelijke uren is budget nodig voor het

- opstellen van enquêtes en het analyseren van de gegevens.
- realiseren en beheren van een speciale website om informatie te verwerven.

Voor voornoemde werkzaamheden wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van onze eigen organisatie. Daar waar kennis en kunde ontbreekt wordt een beroep gedaan op externe gespecialiseerde organisaties. De bestaande middelen die beschikbaar zijn voor de toekomstvisie en regionale samenwerking worden hiervoor ingezet.

Vanuit de toekomstvisie is € 71.810 in 2013 beschikbaar (FCL 66220100, ECL 34396, taak 150). Binnen de middelen voor de regionale samenwerking is ook budget beschikbaar.

9 Communicatie en Participatie

Voor uitvoering van de werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van diverse communicatiemogelijkheden. Naast de individuele interviews wordt interactief via een daarvoor speciaal opgezette internetsite gevraagd naar de mening van onze inwoners.

Er wordt een communicatieplan voor dit project opgesteld.

Door de methodiek die wordt gekozen (digitaal en de interviews door de ambtelijke organisatie met externen) wordt het een product waar een ieder een bijdrage aan heeft kunnen leveren en wordt het een echt Bergens product.

10 Risico's en beheermaatregelen

Het project kent de volgende risico's:

- Tijd: Het gehele traject heeft een hele strakke planning en omdat verschillende dingen gecombineerd worden is dit een groot risico.
- Kwaliteit: Door het krappe tijdspad staat de kwaliteit onder druk.

Beheersmaatregelen:

-zeer frequent overleg en terugkoppelmomenten over de voortgang aan het bestuurlijk team als aan de vakcommissie regionale samenwerking.